

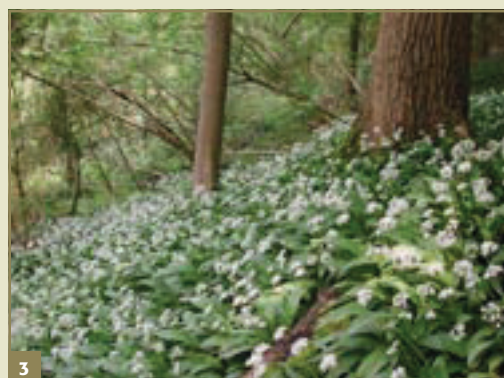
Neigembos, getuige van een ver verleden

JOHNNY CORNELIS

Een korte, maar prachtige wandeling toont je het beste van wat het Neigembos te bieden heeft. Het Neigembos in Ninove, op de grens van Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, was ooit een stuk van het Kolenwoud waarvan de noordgrens ongeveer tot de Schelde reikte en de zuidgrens tot de valleien van Samber en Maas. Dit woud vormde

de natuurlijke begroeiing van de leemstreek. In de 18de eeuw was het bos door allerlei ontginningen al beperkt tot zijn huidige grenzen. In tegenstelling tot talrijke andere restanten van het Kolenwoud, ontsnapte het Neigembos aan landbouwontginning. Boeren konden de steile hellingen immers moeilijk in cultuur brengen. Doordat het Neigembos steeds bos is

geweest, vind je er in het voorjaar uitgestrekte velden van zogenaamde 'oud-bosplanten'. Deze planten verspreiden zich slechts zeer traag. Ze doen er dus lang over om grote oppervlakten in te nemen. De meest opvallende voorbeelden in Neigembos zijn Wilde hyacint (foto 1 en 2) en Daslook (foto 3 en 4). Deze vegetaties hebben zelfs op Europees niveau een bijzondere waarde!

Tijdens de Eerste Wereldoorlog had het bos erg te lijden onder overmatige kappingen. Er werden zelfs munitiedepots en loopgraven in het bos gegraven en men brandde er houtskool. Tot 1976 bleef het bos in privé-bezit. Lange tijd genoot het Neigembos alleen maar regionale bekendheid. Dit veranderde drastisch aan het eind van de jaren zestig – begin jaren zeventig, toen in het bos, dat geruime tijd geen beheer meer gekend had, te grote kappingen werden uitgevoerd. Dat stuitte in het hele land op sterk protest, vooral toen ook nog bekend werd dat het bos deels bedreigd werd door de aanleg van de autoweg A8. Gelukkig kreeg in 1974 een groot stuk van het Neigembos het statuut van beschermd landschap. Nadat de onderhandelingen over de aankoop van het bos waren mislukt en een minnelijke schikking ook niet

doorging, werd in 1976 meer dan de helft van het bos onteigend om een bosreservaat te maken. Uiteindelijk duurde het nog tot 1995 eer het Neigembos de erkenning als bosreservaat kreeg. Intussen beheert het Vlaamse Gewest het grootste gedeelte van het 65 ha grote bos.

De wandeling start aan de kapel van Bevingen. De route bestaat vooral uit onverharde boswegen en -paden die ongeschikt zijn voor rolstoelen en kinderwagens. Tijdens de wandeling doen we zelfs een lange trap aan. De afstand bedraagt ca 3 km.

WEGBESCHRIJVING

De kapel van Bevingen bereik je vanaf de N28, Ninove-Halle. Komend vanuit Ninove via die weg, passeer je op een bepaald moment het plaatsnaambord van Neigem. Net voorbij dit bord sla je links af en volg je de pijltjes 'Neigembos' en 'Kapel van Bevingen'. Let op, enkele honderden meter eerder zie je ook al een pijltje 'Neigembos', maar hiermee kom je aan de andere kant van het bos uit. Nabij de kapel van Bevingen zijn enkele parkeerplaatsen. Vooral in de bedevaartsmaand mei en tijdens zonnige weekends kan het druk zijn. Met het openbaar vervoer kan je vanaf het NMBS-station van Ninove bus 153 richting Halle en Drogenbos nemen. Deze zet je af aan de Halse-

steenweg, vanwaar het nog enkele honderden meters wandelen is tot aan de kapel.

Vanaf de parkeerplaats aan de kapel van Bevingen volg je de asfaltweg langs de kapel. Tegenover huis nr. 8 sla je rechts af (net zoals het Grande Randonnée-pad, aangeduid met rood-witte verfmarkeringen). Meteen kom je aan de toegang tot het domeinbos. Je ziet een oud informatiebord en enkele pictogrammen (**foto 5**). Vlak voor het bord steek je de Prindaalbeek over. Je gaat rechtsaf en begint zacht te klimmen. Aan de linkerkant van het pad groeit vooral Beuk. Beukenbladeren verteren traag en vormen een zure humus. Hierdoor groeit er weinig onder Beuken.

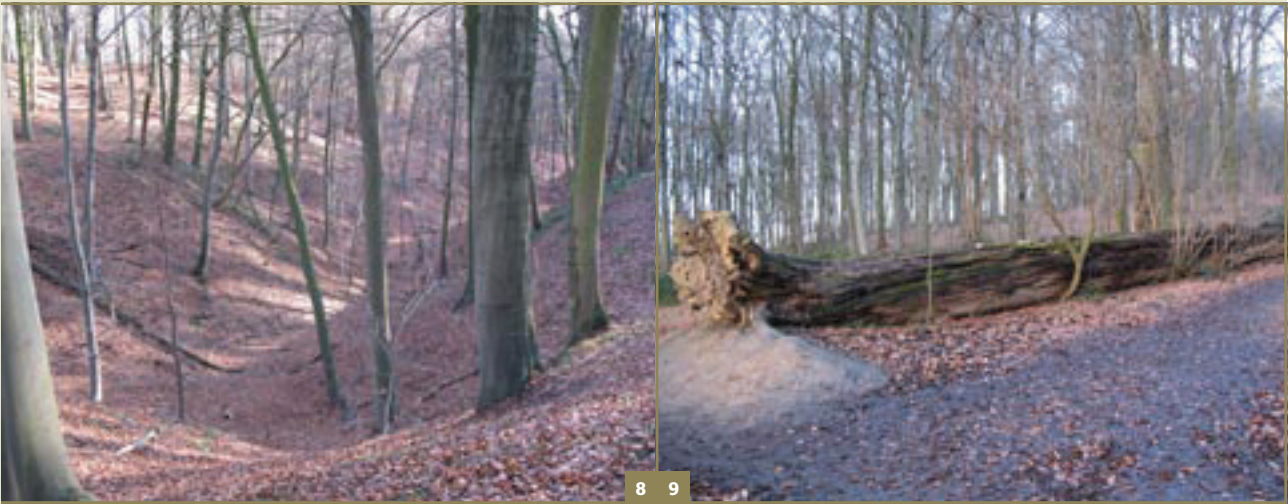
Verderop strekt zich links een grasland uit. Dit grasland is op het zuiden gericht en krijgt een jaarlijkse hooibeurt. Hierdoor kunnen soorten zoals Pinksterbloem en Echte koekoeksbloem beter uitzaaien. Een dergelijke open plek in het bos vormt een ideaal biotoop voor heel wat insecten. In het voorjaar vallen vooral de Oranjetipjes op (**foto 6**). Rond het grasland werd een struikenzoom aangelegd met onder meer Eenstijlige meidoorn, Sleedoorn, Rode kornoelje en Wilde kardinaalsmuts. Hierdoor ontstaat een geleidelijke overgang van het grasland naar het bos.

Rechts van de bosweg, langs de oevers van de Prindaalbeek, ligt een Essenbronbos. De boomlaag bestaat uit Gewone es. In de kruidlaag vindt men soorten als Paarbladig en Verspreidbladig goudveil, Dotterbloem, Pinksterbloem, Bittere veldkers, Slanke sleutelbloem en Moeras-vergeet-me-nietje. Ook deze bronbosvegetaties zijn bijzonder waardevol. Aan de rand groeien Hazelaar en met Klimop omrankte populieren.

Dieper in het bos zie je een grote verscheidenheid aan voorjaarsbloeiers: Bosanemoon, Speenkruid, Wilde hyacint, Daslook en Kleine maagdenpalm tooien het lentebos op een verrukkelijke manier. In de zomer geven Gevlekte aronskelk, Gewone salomonszegel en Dagkoekoeksbloem kleur aan het bos. En in de herfst treden onder meer Adelaarsvaren en zwammen (**foto 7**) op de voorgrond.

Je volgt het pad naar links. Hier groeien Zomereiken, Gewone essen en Gewone esdoorns. In de lente staan de hellingen vol Daslook, dat een doordringende geur verspreidt. Het pad kronkelt matig stijgend verder. Bijna boven draait het pad naar rechts.

Je komt aan een slagboom met twee poortjes. Daarachter ga je de dwarsweg naar rechts in. Je komt nu opnieuw terecht in een beukenbos. Na ca 100 meter, sla je het pad links in. Je wijkt nu af van de roodwitte GR-markeringen.

Rechts bemerk je een karakteristiek beukenbos met weinig ondergroei. Links is de beuk gemengd met Grauwe abeel en Zomereik. Deze laten meer licht door tot op de bodem waardoor er veel bramen staan in de ondergroei.

Bij de bosrand sla je rechts af. Je bereikt nu het hoogste punt van het domeinbos (92 m boven de zeespiegel). Het bos vormt hier de waterscheidingslijn tussen het Dender- en het Zennebekken. Op dit plateau ontbreken de meeste voorjaarsbloeiërs, behalve Dalkruid en Lelietje-van-dalen. Het bos werd vroeger zowat geplunderd. Nadat elke boom met een min of meer goede vorm gekapt was, bleven alleen de minder kwaliteitsvolle exemplaren over.

Aan de slagboom sla je opnieuw rechts af. Je komt nu weer op de GR-route. De diepe erosiegeulen (**foto 8**) aan de linkerkant zouden

ontstaan zijn in de jongste ijstijd. Toen bleef de ondergrond zelfs in de zomer nog bevroren. De bovenste lagen ontdooiden echter wel en schoven soms af.

Op het einde van dit pad kom je aan twee monumentale stammen van beuken die in 1990 zijn omgewaaid (**foto 9**). Het valt op hoe snel het afbraakproces verloopt.

Je slaat links af en komt even verder in een holle weg. De wanden van deze fraaie holle weg kregen het in het verleden hard te verduren van de toeristenerosie (spelende kinderen). Nu is op de meest geërodeerde plekken Hulst ingeplant. Zich langs de wanden naar beneden laten glijden is er dus niet meer bij. In de holle weg is een lange trap aangelegd om de erosie tegen te gaan. Dit knuppelpad heeft een lengte van 220 m en overbrugt een hoogteverschil van 24 m. Je volgt dit pad naar beneden.

Buiten het bos neem je de weg naar rechts. Je wandelt langs en over de Prindaalbeek via een paadje terug naar de kapel van Bevingen.